

VERONTREINIGDE GROND EN (GROND)WATER

Het werken in of met verontreinigde grond en verontreinigd (grond)water is aangemerkt als “werk met een bijzonder risico”. Hiervoor moet o.a. een V&G plan zijn opgesteld.

Bodemonderzoek bepaalt de veiligheidsklasse (T&F) waarbij een onderverdeling is gemaakt in:

- basisklasse
- betreffende de giftigheid van de verontreiniging 1T, 2T, 3T
- voor de brandbaarheid 1F en 2F.

Voor CMR stoffen; Carcinogene- (asbest, benzeen), Mutagene- (benzeen, chroomverbindingen) en Reprotoxische stoffen (cadmium, kwik) geldt een apart regime ([Arbobesluit Hoofdstuk 4 afdeling 2](#)).

De werkwijze van het onverwacht aantreffen van mogelijke verontreinigde grond is beschreven in “Graven bij kabels leidingen en buizen”.

Wat is de gewenste situatie?

- Werken met verontreinigde grond en verontreinigd (grond)water leidt niet tot gezondheidsklachten van medewerkers en derden.

Maatregelen

- Werk volgens de CROW publicatie 132.
- Wetgeving op dit gebied wijzigt regelmatig. Wees hier alert op.
- Zorg voor de juiste papieren. Bijvoorbeeld kwalibo-erkenning bij saneren.
- Stel de medewerkers goed gekeurd materieel ter beschikking.
- Zorg dat medewerkers voldoende deskundig en geïnstrueerd zijn over de aanwezige risico's.
- Houd toezicht op gemaakte afspraken.

- Stel het juiste persoonlijke beschermingsmiddelenpakket ter beschikking aan de medewerkers (licht, middel of zwaar) afhankelijk van de mate van blootstelling en de verontreiniging.
- Laat medewerkers vooraf medisch keuren. De soort keuring is afhankelijk van de werkzaamheden. U kunt als werkgever een medewerker niet verplichten deze medische keuring te ondergaan.
- Stel een Veiligheids- & Gezondheidsplan (V&G plan) op.
- Jeugdigen, zwangere vrouwen, vrouwen in de lactatieperiode en overige onbevoegden mogen niet in de verontreinigde zone komen.

Checklist

DAGELIJKSE PRAKTIJK

- Wees je bewust van de risico's voor je eigen gezondheid en houd je aan gemaakte afspraken.
- Verboden is om binnen de verontreinigde zone te eten, drinken of roken.
- Controleer of je materiaal/machine in orde is.
- Gebruik de voorgeschreven persoonlijke beschermingsmiddelen.
- Zorg dat je een geldig legitimatiebewijs en je medisch geschiktheidsbewijs bij je hebt.

TOELICHTING OP DE MAATREGELEN

ORGANISATIE EN VOORBEREIDING

Deskundigheid

De (hoofd)aannemer is verantwoordelijk voor de inzet van de juiste deskundigen (bepaald door de veiligheidsklasse van het project).

- De Deskundig Leidinggevende Projecten (DLP), de Middelbaar Veiligheidskundige (MVK), Hoger Veiligheidskundige (HVK) of een arbeidshygiënist (AH) bepalen de maatregelen en de begeleiding in de uitvoeringsfase en verzorgen voorlichting en instructie voor alle operationele medewerkers. De werkzaamheden zijn vastgesteld conform de veiligheidsklasse en de DLP houdt een logboek bij wie welke werkzaamheden heeft uitgevoerd.
- De taken van de DLP en de contacten met andere deskundigen zijn vastgelegd.

- Laat transporteurs die materieel aan- of afvoeren buiten de vervuilde zone blijven.

V&G Plan

- Stel een V&G plan op waarin de situatie en de te nemen maatregelen ter voorkoming van veiligheid- en gezondheidsrisico's staan vermeld, let hierbij op de eisen vanuit het bestek.

Asbest

- Werk bij aanwezigheid van asbest volgens veiligheidsklasse 3T.
- Meldt de werkzaamheden bij de ISZW (arbeidsinspectie).
- Zorg voor ondersteuning van een Hoger Veiligheidskundige (HVK) of Arbeidshygiënist (AH) .

GEREEDSCHAP, MACHINES EN APPARATEN

- Gebruik indien nodig machines die voorzien zijn van een overdrukcabine met stoffilter en/of koolstoffilter en klimaatregeling.
- Laat machines jaarlijks keuren, let hierbij op de eisen van de opdrachtgever.

OPLEIDING EN INSTRUCTIE

- Zorg dat de operationele medewerkers over voldoende basiskennis of relevante werkervaring beschikken. Voor beginnende medewerkers is een opleiding OPM noodzakelijk.
- Laat de DLP, MVK, HVK of AH (afhankelijk van de gevarenklasse) de voorlichting, instructie en begeleiding verzorgen tijdens de uitvoeringsfase.
- Breng medewerkers op de hoogte bij het start-werkoverleg.
- Een brandwacht dient aanwezig te zijn bij klasse 2F en bij open vuur.
- Regel goede bedrijfshulpverlening (met aanvullende kennis over toxische stoffen) of EHBO.
- Zorg voor voldoende EHBO hulpmiddelen op locatie.

PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN

- Stel het juiste persoonlijke beschermingsmiddelenpakket ter beschikking aan de medewerkers (licht, middel of zwaar) afhankelijk van de mate van blootstelling en de verontreiniging.
- Pakketten moeten voldoen zoals vermeld in CROW publicatie 132.

WAT U VERDER NOG MOET WETEN

De gevaren kunnen velerlei van aard zijn o.a. blootstelling aan gezondheidsschadelijke stoffen en het ontstaan van brand en van explosie. De effecten van blootstelling aan gevaarlijke stoffen kunnen tijdelijk of blijvend van aard zijn.

- Opname kan plaatsvinden via de ademhalingsorganen, via de huid en via de mond en het spijsverteringskanaal.
- Gevaar voor brand en explosie is aanwezig bij hoge concentraties vluchtige stoffen en bij diepe ontgravingen of werkzaamheden in putten/sleuven of bij lage windsnelheden.
- Andere gevaren zijn bedolven te worden door instorting of verzakking of getroffen te worden of bekneld te raken door werktuigen of transportmiddelen.
- Denk er aan dat de monteur ook medisch gekeurd moet zijn.

MEER INFORMATIE

- CROW publicatie 132 www.crow.nl
- Arbo-Informatieblad 22
- Arbo-Informatieblad 5